

Субота, 16 вересня 1995 р.

КРИМСЬКА СВІТЛІЦЯ

Степан ПУШИК
КОЗАК ГУЛЯС

Козак гуляє,
Шинкарка носить,
Шинкар питає:
— Чому не лішев?

— Не пик, козаче,—
Козачка просить,
— Не пик, козаче,—
Кона проп'єш.

Козак смеється,
Шинкарка носить,
Шинкар моргає:
— Замало лішев.
— Не пик, козаче,—
Козачка просить,
— Не пик, козаче,—
Мене проп'єш.

Шинкарка швидко
Горілку носить.
— Козацтво п'яне! —
Регочи ніч.

— Не пите, хлопці,
Вкраїна просить,
— Не пите, хлопці,

Проп'єте Січ.

А турок платить.
Шинкарка носить,
І плаю горилки,
І плаю вина.

— Не пите, діти,

Вкраїна просить,
— Не пите, діти,

Я в вас одна.

Українські гетьмані

МАРКО ЖМАЙЛО

Про цього гетьмана змієм зовсім мало. Ім'я Жмайлова згадується в історичних джерелах набагато рідше, аніж імена по-передників, — особливо Петра Конешевича-Сагайдачного, чи наступників — Михайла Дорошенка, Павла Павлюка чи Тараса Трицила. Історія відвезла йому місце порівняно скромніше.

Через два роки після смерті Сагайдачного польська шляхта часто посилила тиск на український люд. Вона закривала церкви, переслідувала священиків. Козаки послали до польського уряду депу- тацію з вимогами не перевіддавати українську людності за віру, а також розширити їхні права, як це обіцяв зробити король напередодні битви під Холтіном, де вирішальна роль відіграло 42-тисячне запорізьке військо. Але Варшава вже давно забула свої обіяння. Шляхта велими непокойми дух ко-зацької вольності, лякало зростання воєнної могутності козаків, які здійснювали успішні походи на Стамбул, Трапезунд і шукали собі союзників то в Росії, то в Криму, Швеції чи Ірані.

У відповідь на козацькі вимоги Польща послала проти козацької каральні експедицію — тридцять тисяч жовнірів під орудою коронного гетьмана Станіслава Конецпольського, яка мала втихомирити нездовolenіми порядками. Шляхта вважала, що будь-які козацькі дамагання своїх прав треба вбивати в зародку.

Запорожці кілька разів робили спроби пору- зумітися з Конецпольським, посыпали до нього на переговори своїх представників, але нічого з того не виходило. Польща нічим не хотіла поступитися. Воєнний конфлікт назірав. Військо Конецпольського вперто насувалося на козацькі полки, очілювані гетьманом Марком Жмайлівом.

У жовтні 1625 року жовнірі напали на козацький табір поблизу Курукового озера. В перших сутічках гору взяли запорожці. Жмайлів був досвідченим полководцем, не раз водив ватаги сміливців на Крим і повертається з перемогою. Бой біля Курукового озера набували затяжного характеру. Тепер уже Конецпольський пішов на переговори. А тим часом у таборі запорожці почалися незгоди. Одні вважали, що не можна посту- патися шляхти, інші стояли за те, що прийняття ультима- tum Конецпольського, який вимагав, щоб козаки змирилися з установленними по- рядками і брали замість Жмайліва нового гетьмана.

Польща розраховувала, що той буде слухняним і, приймаючи рішення, погоджувається з Варшавою.

Після бурхливих супре- речок у козацькому та- борі Марко Жмайлів поклав блаву. Її вручили новообраниму гетьманові Михайлові Дорошенку.

А на Україні тільки починали визирати повстання. Іхня колиска — Запорожчина.

Михайло СЛАБОШПІЦЬКИЙ.

Коли б то сьогодні вранці сказав Валентині, що ввечері вона сидітиме в цій компанії — ні за що не повірив бі! Але чого не зробить з людиною випадок, якщо єдна маленька хвилька часу. А їй, справді, вийшла відома зі своєю конструкторського бюро на якусь хвиніну раніше чи пізніше і в вітриллю людському розминулася б з Неленою, а то, на тобі, — прямісною ніс в ніс зіткнулися в переповненому троленбусі, з усіх боків засинули пасажирами. Широ заузміхалася одна одній — як-ніяк однокашниці, на одному курсі в інституті навчалися, в одному місті живуть... і почавши відома з Неленою.

— Алічко, Алічко, — потяглась обличчям до господині підружине в черному оксамитовому піджаку, з короткою стрижкою. — Ти розкажи, як він куває?

— Дружина професора Себотіна, хіміка, — шепнула Нелена на віху Валентині.

— Я куваю? — перепитала господиня — я почала розповідати. — Я тільки увінчала очі, — наче прінцеса мене поглядом...!

— ! відразу жаже: «Хвора ти...! палиш...». Я відповіла: «Егер ж, палиш...».

— «Палити більше не будеш...» і почав видіяти руками — над головою, над животом... і очі, очі! Коли б він бачив іого Нелену в ціні, що звідка бачиться...

— Як живеш?

— Так собі...

— А ти?

— Я теж так собі...

Ось тобі й маєш, більше, здається, й говорити ні про що.

Доіхала Валентина до своєї зупинки, тут їй на автобус трібно було пересидіти, — і Нелена вистрибнула.

— Слухай, ходи зі мною,

— вхопила Валентину за руку.

— Та що? Я додому, діти, чоловік чекають...

— Нікуди вони не дінуться твої діти і чоловік, ходимо!

— Куди?

— Тут, недалеко... До

професора Ляшковича...

— Його, щоправда, немає відома, в санаторії, дружина гостів...

— Так чого я туди?

— Розумієш, я з Майкою

повинна бути, але Майка

товаришають, заважають...

— Где ти мені тут...

— Як ти мені тут...

ПРОГРАММА ТЕЛЕВІДЕНИЯ

**Понедільник,
18 січня**

УТ-1

18.00 Время.
18.20 "Тропіканка".
19.10 Час пик.
19.35 Київська панорама.
20.00 Тема.
20.45 Спокійної ночі, малы-
ши.

21.00 Время.
21.52 Из первых рук.

22.05 X/F "Двенадцатая

ночь".

23.45 Версии.

0.05 Телешоу "50x50".

1.00 Новости.

10.20 "Синадо".

10.50 Художник Г. Филатов.

11.20 X/F "Вояж".

13.00 УТН.

13.10 Топлені.

13.55 X/F "Воззращение Ар-
сена Лопена". 1 серия.

14.40 "Все — всем".

15.10 Наша время.

17.15 "Когда входит птица".

17.55 Д/Ф "Петр Столыпин".

18.45 Мультфильмы.

19.25 Бар "Черный кот".

19.40 Приватизация: опыт,

проблемы.

19.55 Наша время.

20.00 УТН.

20.15 Луна к старту.

20.45 "Сенсация", 11 серия.

21.45 Анонс-санс.

22.05 Муз.микс.

23.45 Наша время.

23.45 X/F "Несчастный слу-
чай" / Венекибрэнтвай/.

0.40 Експрес-информ.

0.55 Наша время.

1.00 УТН.

1.10 X/F "Урга. Территория
любви".

1.20 Школы жизни. Остан-
кино.

1.30 Винниевые ус-
мешки".

1.40 Кенди.

1.50 Мир за вчера.

1.55 Агромагазин.

1.55 Охна. Новости.

1.55 Анонс-санс.

1.55 Доброе утро, Украина.

1.55 Експрес-информ.

1.55 Сенсация", 13 серия.

1.55 Анонс программа.

1.55 Рейтинг, 5 серия.

1.55 Телепроект.

1.55 Телегазета.

1.55 Муз.программа.

1.55 Секретные матери-
алы".

1.55 Видеоинтервью.

1.55 Телевідео.

1.55 Телеканал "М".

1.55 Концерт камерного ко-
лективу.

1.55 Анонс программа.

1.55 Фінансове обозріння.

1.55 Анонс программа.

1.55 Рейтинг, 4 серия.

1.55 Анонс программа.

1.55 Анонс програм